

Комплексна підсумкова робота з української літератури 8 клас НУШ (річна)

Група результатів І - усно взаємодіє.

Прочитайте текст і виконайте завдання.

«На старій вулиці, де будинки тулилися один до одного, наче старі друзі, з'явилася незвичайна вивіска. "Крамниця щастя" — золотими літерами на синьому тлі. Перехожі спочатку оминали її, вважаючи черговим рекламним трюком. Але одного дня двері відчинив похмурий чоловік у потертому пальті...

— Ви справді продаєте щастя? — недовірливо запитав він.

Продавець усміхнувся, дістаючи з полиці маленьку скляну баночку, порожню на перший погляд.

— Ми не продаємо його, пане. Ми допомагаємо вам згадати, що воно у вас уже є. У цій баночці — запах свіжоскошеної трави та вечірнього багаття з вашого дитинства.

Чоловік втягнув повітря і раптом його обличчя розгладилося. Очі, що досі дивилися в землю, зблиснули.

— Скільки я заборгував? — спитав він, сягаючи за гаманцем.

— О, щастя не має ціни в грошах, — відповів Продавець. — Ви розрахуетесь тим, що сьогодні щиро посміхнетеся випадковому перехожому. Це і буде вашою платою.

Чоловік вийшов з крамниці, і дивна річ: сонце, яке весь ранок ховалося за хмарами, раптом визирнуло і підсвітило його постать, що вже не здавалася такою похмурою».

Завдання до тексту (кожна правильна відповідь — 1 бал):

- Яку метафоричну функцію виконує опис будинків, що «тулилися, наче старі друзі»?**
  - Вказує на бідність району.
  - Створює атмосферу затишку та довіри, готуючи до появи «Крамниці щастя».
  - Пояснює, чому в місті було мало місця для нових магазинів.
- Чому першою реакцією перехожих на вивіску був скепсис і недовіра?**
  - Через занадто яскраві кольори вивіски.
  - Бо сучасне суспільство звикло до маніпуляцій та комерціалізації почуттів.
  - Через те, що крамниця була розташована на старій, занедбаній вулиці.
- Спробуйте пояснити символіку кольорів вивіски (золотий на синьому). Що вони можуть уособлювати в контексті твору?**
  - Багатство та нічне небо.
  - Духовну цінність (золото) на тлі спокою та надії (синій).
  - Державні символи України.
- Чому Продавець пропонує покупцеві «порожню на перший погляд» баночку?**
  - Бо він був шахраєм і продавав повітря.
  - Це художня деталь, що підкреслює: щастя — це не матеріальний об'єкт, а внутрішній стан.
  - У нього закінчився реальний товар через великий попит.
- Який зв'язок автор встановлює між запахом свіжої трави та багаттям і станом «щастя»?**
  - Це натяк на необхідність захисту природи.
  - Це звернення до генетичної пам'яті про літній відпочинок.
  - Це апеляція до дитячих спогадів як до джерела чистої, безумовної радості.
- Проаналізуйте зміну в портреті відвідувача. Яка деталь вказує на внутрішнє перетворення героя?**
  - Те, що він сховав гаманець.
  - Зміна напрямку погляду: від землі (зневіра) до світла в очах (відродження).
  - Те, що він зняв своє потерте пальто.
- У чому полягає парадокс «плати» за товар у цій крамниці?**
  - Плата є занадто високою для звичайної людини.
  - Продавець змушує клієнта працювати на нього.
  - Справжнє щастя примножується лише тоді, коли ти віддаєш його іншим (посмішка).
- Чому Продавець відмовляється від грошей?**

- А) Він має достатньо коштів від інших спонсорів.
Б) Гроші знецінюють щирість емоцій, які не можуть бути предметом торгу.
В) Він боїться перевірки податкової інспекції.
9. **Яку роль відіграє образ сонця у фіналі уривка?**
А) Це просто опис зміни погоди протягом дня.
Б) Це психологічний паралелізм: внутрішнє світло героя синхронізується зі світлом природи.
В) Сонце символізує спеку, яка змушує людей купувати напої.
10. **Чи можна вважати Продавця чарівником? Обґрунтуйте, спираючись на текст.**
А) Так, бо він змінює погоду в місті.
Б) Ні, він просто талановитий психолог, який нагадує людям про важливі дрібниці.
В) Так, бо він вміє виготовляти невидимі ліки.
11. **Яка з названих проблем є центральною в цьому фрагменті?**
А) Проблема урбанізації та забудови старих міст.
Б) Проблема втрати здатності дорослої людини радіти простим речам.
В) Проблема низької якості товарів у сучасних магазинах.
12. **Якби вам довелося зайти в таку крамницю, який «аромат щастя» ви б попросили і чому? (Дайте розгорнуту відповідь — 1-2 речення).**

Група результатів 2 - працює з текстом.

Виконай ОДНЕ із завдань на вибір.

I. Літературний аналіз (12 балів).

Вибери один із творів, який ти вивчив/вивчила протягом року, і проведи його аналіз. У своєму аналізі розкрий такі аспекти твору:

- Тема твору (1 бал).
- Ідея твору (1 бал).
- Композиція твору (2 бали).
- Характеристика персонажів (5 балів).
- Мова твору (1 бал)
- Художні засоби, використані автором/авторкою (2 бали).

Група результатів 3 — Письмова взаємодія

Дайте розгорнуту відповідь на одне із запитань (на вибір):

- **Варіант А:** Чому, на вашу думку, повість Оксани Радушинської має назву «Метелики в крижаних панцирах»?
- **Варіант Б:** Сформулюйте власне ставлення до вчинку Марусі Богуславки. Чи вважаєте ви її зрадницею чи героїнею?

Група результатів 4 - досліджує мовлення.

1. Установіть відповідність між автором та назвою твору:

1. Богдан Лепкий	А) «Місце для дракона»
2. Юрій Винничук	Б) «Журавлі»
3. Володимир Дрозд	В) «Метелики в крижаних панцирах»
4. Леся Українка	Г) «Давня казка»
5. Оксана Радушинська	

2. Установіть відповідність між літературним героєм та назвою твору :

1. Пустельник	А) «Сто тисяч»
2. Соломія	Б) «Місце для дракона»
3. Бонавентура	В) «Дорогою ціною»
4. Богдан	Г) «Таємниця козацького скарбу»
	Д) «Хто зважиться – вогняним назветься»

3. Визначте жанр твору Лесі Українки «Давня казка» :

- А) Історична повість
- Б) Соціально-побутова казка
- В) Ліро-епічна поема
- Г) Філософська балада

4. Яке літературне поняття означає «послідовність подій у художньому творі»? :

- А) Композиція
- Б) Сюжет
- В) Кульмінація
- Г) Експозиція

5. Виберіть ознаки, що характерні для жанру думи (оберіть 3 правильні відповіді) :

- 1. Виконується речитативом під супровід кобзи чи бандури.
- 2. Має чітко визначену кількість складів у рядку (рівноскладовість).
- 3. Побудована за принципом: зачин — основна частина — славословіє.
- 4. Обов'язково має щасливий фінал.
- 5. Нерівномірна довжина рядків.
- 6. Завжди розповідає про тварин.

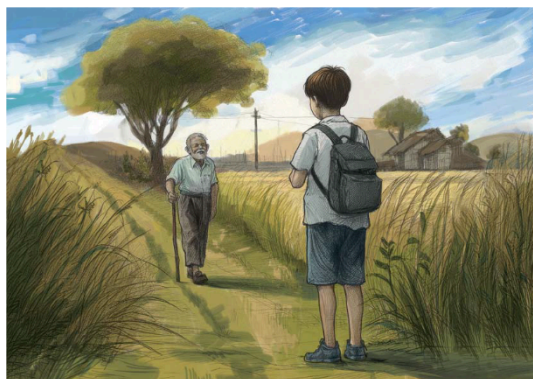
6. Марусю Чурай вважають авторкою твору, вказаного в рядку:

- А поема «Давня казка»
- Б гімн «Ще не вмерла України»
- В пісня «Засвіт встали козаченьки»
- Г оповідання «Білий кінь Шептало»

7. В оповіданні «Білий кінь Шептало» автор нібито розповідає про буденне життя коня, проте насправді йдеться про людину, яка

- А відрізняється від інших
- Б нічим не відрізняється від інших
- В намагається захопити весь світ
- Г намагається з усіма дружити

8.

Подана ілюстрація співзвучна зі змістом твору

А «Ярославни» (Р.Іванченко)

Б «Засвіт встали козаченьки»

В «Дума про Марусю Богуславку»

Г «Листування» (Г.Черінь)

9. Причину народного повстання, зображеного в поемі «Давня казка», розкрито в уривку

А До Бертольда полетіла, / квітка рожі від дівчини.

Б Люди мучились, як в пеклі, / пан втішався, як у раю.

В Вояки стояли тихо, / очі в землю попускавши.

Г Розтеклись ловці по гаю, / Полювали цілу днину.

10. Планетою Ра в повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» названо

А Юпітер

Б Венеру

В Сатурн

Г Марс

11. Відповідно до вірша Сергія Жадана «Чекають вечора люди, схожі на равликів...» вимушені переселенці сплять

А у будинках

Б у готелях

В на вокзалах

Г у квартирах

12. З'ясуйте про якого персонажа байок Г. Сковороди йдеться в характеристиці (два персонажі зайві).

Характеристика

1 Судить про інших за зовнішніми якостями.

2 Займається тим, до чого не здатний / не здатна.

Персонаж

А Черепаха

Б Орел

В Ворона

Г Чиж